Presentatie raadscommissie 15 mei 2023

Quick scan “Burgerparticipatie bij totstandkoming van een drietal dorpsvisies”

Inhoud

1. Aanleiding quick scan onderzoek
2. Wat verstaan we onder burgerparticipatie bij totstandkoming van dorpsvisies?
3. Doelstelling onderzoek
4. Onderzoeksvraag en scope
5. Bevindingen uit het onderzoek
6. Aanbevelingen
7. Vragen

Aanleiding onderzoek

Rol van burgers / organisaties bij totstandkoming van een drietal dorpsvisies was verzoek diverse raadsfracties bij het opstellen van het onderzoeksprogramma 2022 van de RKC.

Raadsfracties hebben vragen gesteld over de

- hoe inhoud is gegeven aan de rol van burgers / organisaties bij totstandkoming dorpsvisies;

In Stadskanaal worden vanuit de gemeente initiatieven ondernomen om te komen tot meer burgerparticipatie.

Wat verstaan we onder burgerparticipatie?

Burgerparticipatie is het proces waarbij de gemeente, inwoners, bedrijven instellingen, organisaties en eventueel externe deskundigen via een open houding naar elkaar en via een vooraf vastgestelde aanpak, samen vorm en inhoud geven aan (delen van) plannen of beleid. Het proces is gericht op het benutten van elkaars deskundigheid en het verhogen van draagvlag voor te nemen beslissingen (zie blz. 11 rapport)

Doelstelling onderzoek

De rekenkamercommissie brengt de wijze van burgerparticipatie in beeld bij de totstandkoming van een drietal dorps- of wijkvisies.

Het gaat daarbij om de dorpsvisies van Vledderveen en Musselkanaal en de wijkvisie van Cereswijk.

Het proces van totstandkoming staat centraal.

Onderzoeksvraag & scope

Hoofdvraag:

Hoe geeft de gemeente Stadskanaal invulling aan burgerparticipatie, getoetst aan de totstandkoming van een drietal dorps- of wijkvisies?

Het onderzoek is in de vorm van een **quickscan** uitgevoerd. Dus: smalle scope en korte doorlooptijd qua uitvoering. Het onderzoek vond plaats in de periode oktober 2022 tot maart 2023.

Bevindingen uit het onderzoek (generiek)

- Er bestaat een redelijke consensus over de begrippen burger- en overheidsparticipatie. Gemeente kan dit verbeteren door bij participatie aan te geven wat hiermee wordt bedoeld;
- In het collegeprogramma wordt aandacht besteed aan visies over burgerparticipatie, maar dit is nog niet uitgewerkt in generiek beleid;
- Door het ontbreken aan algemeen beleid liggen er ook geen doelen vast die met burgerparticipatie bereikt zouden moeten worden. Er valt dus geen conclusie te trekken of de doelen van burgerparticipatie behaald zijn;
- Er ontbreken kaders en spelregels hoe de gemeente omgaat met burgerinitiatieven. Gemeente reageert nu ad hoc op een burgerinitiatief, wat onduidelijkheid oplevert bij de initiatiefnemer.

Bevindingen uit het onderzoek (specifiek)

- De nota “Doorontwikkeling wijkgericht werken 2017 kent burgerparticipatiebeleid en doelen (op hoofdlijnen) die hiermee bereikt moeten worden;
- De gemeentelijke organisatie levert maatwerk bij burgerparticipatie bij de totstandkoming van wijk- en dorpsvisies. Dit houdt in:
    * de ondersteuning is afgestemd op de behoefte van de wijk of het dorp;
    * de ondersteuning faciliterend is als de wijk of het dorp het traject bij de totstandkoming van wijk- of dorpsvisie met eigen inzet en vakmanschap kan doorlopen;
    * de ondersteuning achterwege blijft indien hieraan geen behoefte bestaat.

Bevindingen uit het onderzoek (specifiek)

- Voordat de visietrajecten zijn gestart zijn geen heldere kaders door de raad gesteld en meegegeven. Ook zijn er bij de trajecten geen momenten van reflectie, evaluatie en bijsturing geweest;
- Bij de betrokken wijk- en dorpsraden is het niet altijd eenduidig en helder hoe burgerparticipatie georganiseerd en concreet belegd is en wat de kaders en spelregels zijn. De verwachtingen bij en wijk- of dorpsraad zijn (soms) hoger dan de gemeente kan waarmaken. Gemeente kan verwachtingen optimaler afstemmen en communiceren;
- Positieve ervaring met de wijk-en dorpscoördinatoren.

Aanbevelingen

1. Stel kaders op voor burgerparticipatiebeleid met duidelijke spelregels, zowel voor de rol van de burger als voor de rol van de gemeente. Stem de verwachting over de rollen ook gedurende het traject af;

2. Ondersteun medewerkers bij het toepassen van burgerparticipatie en coördineer burgerparticipatie met een participatiecoach;

3. Stel kaders op voor burgerinitiatieven met duidelijke spelregels en stem daarbij de gemeentelijke verwachtingen optimaler af met de initiatiefnemers.

Tot slot:

